

Com afectarien el procés unes noves eleccions a Catalunya?

Deu analistes de la política catalana responen quins podrien ser els efectes perjudicials o benèfics d'unes noves eleccions al Parlament de Catalunya si els acords de Junts pel Sí i la CUP són impossibles.

JOSEP-LLUÍS CAROD-ROVIRA

El problema principal no és si el març vinent hi torna a haver eleccions o bé si és cert que sense Artur Mas, novament president, no hi ha procés. El problema és un altre i ve de més

lluny: tot ha anat molt ràpid, sense temps per pair la nova situació i adoptar les mesures més adients per preparar, seriosament, la conversió de Catalunya en un Estat independent. Fa tot l'efecte d'una gran improvisació i de no haver previst un mínim ventall d'escenaris possibles que, un cop esdevinguts realitat, no hi ha hagut capacitat de trobar-hi resposta immediata o creïble. No parlo de l'arquitectura institucional, on el CATN ha treballat bé, sinó del terreny més estrictament polític. S'han forçat situacions (llista única), objectius difícils (eleccions plebiscitàries) i perjudicat la neutralitat exigible als moviments socials. Fa només tres anys, el president Mas demanava el concert econòmic a Rajoy i, de sobte, CiU es convertí el paraindependentisme, amb uns resultats electorals desfavorables per la precipitació de la conversió, mancada de credibilitat. Amb el temps, CDC se n'ha fet, però el llast del seu passat no li permet córrer. Ni el 9N, ni el 27S, els resultats no van ser els esperats. I tenim resolució independentista, però no govern, ni president per a aplicar-la. S'han creat enemics innecessaris (BCN en Comú i CSQP), s'ha anatemitzat la CUP i s'ha menystingut l'únic instrument democràtic comprensible al món i que ens dona majoria: el referèndum. El problema no és de calendari, sinó d'estratègia política.

VICENÇ VILLATORO

És del tot imprevisible. La convocatòria d'unes eleccions a pocs mesos de les anteriors seria percebuda com un fracàs: no ha estat possible construir una majoria de Govern independentista al Parlament de Catalunya, malgrat que els resultats electorals anteriors aparentment ho permetien. Per tant, el sobiranisme aniria a aquestes eleccions decebut i amb un to baix.

Aquestes eleccions de baix to podrien desmobilitzar l'electorat sobiranista, però tampoc ajudarien a mobilitzar l'electorat diguem-ne unionista, com es va mobilitzar el 27S, empès per una sensació d'urgència. Tret que aquest electorat les veïés com la manera de vèncer d'una vegada per totes i amb claredat democràtica l'independentisme. En qualsevol cas, el sentit de les eleccions seria aclarir el panorama. S'hauria demostrat que Junts pel Sí i la CUP no són projectes sumables. Per tant, l'objectiu seria preguntar amb tota la nitidesa si un projecte d'independència transversal i obert a ideologies diverses té o no té la majoria a la societat catalana. Amb els resultats del 27S s'hauria demostrat que no la té. Que només tindria majoria sumant-hi sectors que no s'hi volen sumar. Unes noves eleccions permetrien preguntar-ho amb més claredat. I si la té, la majoria, anar endavant; i si no la té, el procés podria donar-se per acabat en el seu format actual. Tot i que l'existència d'un fort sentiment independentista probablement es mantindria i per tant a mig termini –i després d'una dura travessia del desert– es tornaria a posar políticament damunt la taula.

ENRIC JULIANA

Les noves eleccions se celebraran al març o d'aquí a un any. Si investissin Mas president aquest mes de gener,

crec que al gener o febrer de 2017 hi hauria noves eleccions. Perquè, en bona part, és una legislatura inviable. Les discussions i els desencontres que comporta la relació CUP-Junts pel Sí, després que el president sigui investit només amb dos vots de la CUP, semblen abocar aquesta legislatura a unes noves eleccions, o bé les de març o les d'aquí a un any, si la CUP es vol prendre temps.

Sobre les eleccions del mes de març és difícil pronunciar-se fins que no passin les eleccions del 20 de desembre. Perquè les eleccions del 20D determinaran dues coses molt importants. Una, què es pot esperar del nou Govern espanyol. Pot ser un Parlament més reformista o menys reformista. D'altra banda, tornarà a ser una nova prova de força de l'independentisme a casa nostra i després del 20D cada partit valorarà si li interessa o no anar a eleccions al març. Per tant, la paradoxa és que la resolució d'aquesta crisi de majoria parlamentària a Catalunya serà determinada pels resultats del 20 de desembre. D'aquí sortirà si es fa la investidura o no. Perquè les coses importants després o s'hauran de pactar amb l'oposició o s'hauran de pactar amb la CUP. Em sembla que la CUP mateixa ha convocat l'assemblea on ha de prendre una decisió el 27 de desembre, una setmana després de les eleccions generals. La CUP dirà que prendran determinació segons els vots dels seus militants. És evident que serà així, però es miraran molt si hi ha un context diferent a Espanya.

JORDI MUÑOZ

Em fa l'efecte que les conseqüències d'unes noves eleccions serien molt negatives.

Per diversos motius: el primer, electoral. Si mirem les dades, el 27S el sobiranisme va anar bastant al màxim de les seves possibilitats. Els 1,9 milions de vots que es van aconseguir s'acosten bastant al seu sostre actual. Ara! Tornar a demanar el vot a la gent en aquestes condicions de fracàs a l'hora de crear Govern de la Generalitat provocaria que els resultats anessin cap a per avall

A més, la hipòtesi més plausible és no reeditar la coalició de Junts pel Sí. És clar: el vot de la teva vida no se't pot demanar cada tres mesos. Em fa l'efecte que ara aquestes eleccions introduirien una situació més complicada sobretot a l'interior de CDC perquè donarien ales als sectors que ara són partidaris de posar el fre al sobiranisme. Amb les noves eleccions, es veurien reforçades les seves posicions.

Si tenim en compte els problemes electorals i la crisi interna dins de Convergència, i li sumem la tensió que les eleccions també generarien dins de la CUP, tot plegat fa pensar que les eleccions serien un mal negoci des del punt de vista del procés.

JOAN B. CULLA

Em sembla que les eleccions afectarien molt negativament perquè s'aniria a votar en un clima de frustració, almenys

per una gran part de l'electorat independentista. I potser, no ho sé, amb un clima de revenja per part d'una bona part de l'electorat unionista. La combinació d'aquests dos factors podria ser letal: allò que alguns diuen mig en broma: Inés Arrimadas, presidenta de la Generalitat.

Una altra cosa seria que ens haguéssim quedat a tres dècimes del 50,1% i, en un clima d'eufòria, es demanés un esforç més perquè falta fer l'últim tram. Convoquem noves eleccions i assolim aquest 50,1. Això seria molt diferent perquè seria un hipotètic escenari en el qual la gent aniria a votar amb cert entusiasme, com si fossin dos Onzes de setembre seguits. Però és evident que el clima, ara com ara, no és aquest. Només cal mirar les cartes al director, per exemple, per veure que hi ha un clima de mal rotllo que fa preveure una clara desmobilització. Així com el 27S va haver-hi una alta mobilització de l'independentisme i, per reacció, també de l'unionisme, aquesta vegada, no sé què faria l'unionisme però l'independentisme aniria molt desmobilitzat. I molt desmoralitzat. Això és la recepta per al desastre.

JOSEP MARIA RENIU

Crec que hi ha un element que és important. Produiria un cert sentiment de frustració entre els votants sobiranistes. El fet de no haver pogut concretar un acord tindria un impacte sobretot per l'opció política que fos identificada com la que ha dificultat més arribar a un acord.

No és forassenyat pensar que caldria reforçar molt l'opció independentista per no cedir terreny a aquelles opcions electorals de caire més unionista que, òbviament, intentarien aprofitar la inexistència d'aquest acord per justificar mesures fins de recentralització o de desaparició o negació d'un sentiment que és majoritari a la societat catalana com és avançar cap a la construcció d'una república.

FERRAN REQUEJO

D'entrada unes noves eleccions evidenciarien el fracàs de la classe política. Per primera vegada a la història hi ha un Parlament amb majoria absoluta independentista i no s'han pogut

aclarir per tirar endavant un Govern. És un fracàs de la classe política que no ha aconseguit l'acord.

Electoralment, per als independentistes, és previsible que els resultats de les noves eleccions serien, com a màxim, com els d'ara i, probablement, inferiors. Per tant, des del punt de vista polític, les eleccions són un objectiu que cal evitar. Per tant, cal elegir responsabilitat i professionalitat, totes dues coses, perquè posin l'objectiu més important, la independència, per sobre de qualsevol altre objectiu més secundari en el temps. Causaria una gran decepció anar a unes altres eleccions. Això és clar. I qui en sortiria més perjudicat seria el procés.

JOSEP RAMONEDA

Primer de tot: votar no és cap problema. Mai. Segon: la constatació que algunes coses han fallat en l'estratègia que va portar fins al 27 de setembre. Aquesta constatació és una constatació interessant. No vull fer de matemàtic però hem arribat a allò que, en la teoria de les catàstrofes, s'anomena punt catàstrofic: el moment que s'ha arribat molt amunt i, no saps per què, s'atura en sec i tens la sensació que vas enrere. Això és normal en aquest tipus de moviments. Ara, per avançar, probablement has de fer un pas enrere i tornar a saltar. El 27S ha demostrat el que ja sabíem des del 9N: que l'independentisme no suma, encara no suma. Per tant, t'has de plantejar una altra cosa. Quan no tens altra força que l'acumulació de capital electoral –cap altra: ni poder econòmic ni poder d'acció institucional

JOAN J. QUERALT

La creació del camí d'un nou Estat –que és molt llarg i molt feixuc– requereix esforços, complicitats i sinergies brutals. Si aquest feix energètic no s'aconsegueix; si uns volen una república federalista; uns altres volen una república unitària; uns altres volen províncies amb barretina; d'altres, volen províncies amb soviets i d'altres d'autogestió, de caràcter comunitari o socialistes... no anem enlloc. El que necessitem és crear un front comú i el que estem fent és el ridícul. No només davant de Madrid. Ja entenc que el procés no tingui molt present l'obstacle de Madrid perquè ens hem de centrar en Brussel·les –com a metàfora de la comunitat internacional i, sobretot, l'europea, però no podem fer declaracions com les del 9N. A Brussel·les no li importa el contingut jurídic, com a la Brigada Aranzadi d'aquí, però sí la declaració política. Els escocesos van deixar clar des del primer moment que eren europeistes. A les eleccions s'han de posar una altra vegada aquestes coses damunt la taula.

ni poder internacional– has d'acumular molt vot. És el que deia *The Financial Times* amb raó: es necessiten una quantitat de vots que els donin l'autoritat moral per reclamar la independència. Això vol dir que s'ha volgut accelerar massa en un moment determinat i que, al meu parer, s'ha de tornar a l'àmbit que tenia més consens, que era la reclamació del referèndum. Si això requereix unes noves eleccions, a mi no em sembla malament. Jo no vaig veure gaire clar la llista única, perquè crec que sempre són precàries. Potser les eleccions ens donaran una ordenació dels vots dins de l'espai sobiranista que indicarà com es pot organitzar la fase següent.

El que trobo pitjor de tot és aquesta mena de deteriorament institucional amb una negociació, que entenc molt bé la CUP, però que no intento que s'ho deixi fer, d'una manera gairebé masoquista, el president.

SALVADOR CARDÚS

El que seria decisiu per fer aquesta valoració seria saber com acaba el moment actual. Depèn quina fos la causa que provoqui el final d'aquest hipotètic acord per formar el govern, les coses poden anar d'una manera o una altra. En aquests moments hi ha el combat molt dur de relats intentant controlar la interpretació sobre la negociació i acusacions mútues de culpabilitat. I aquesta culpabilitat podrà castigar el suport a la CUP o el suport a CDC. Qui sembla que sortirà amb una certa situació d'avantatge és ERC perquè és el que sembla que està menys empantanegat en aquesta negociació.

El procés no sortirà reforçat però tampoc té per què sortir perjudicat perquè també depèn de les eleccions del 20D. Si el resultat és un Govern espanyol del PP amb el suport de Ciutadans, les raons per a la independència poden encara créixer i els grups que encara confien en diàlegs i acords amb el Govern espanyol es veurien obligats a decantar-se a favor de la independència: Podem, Iniciativa i fins i tot una part del PSC.

S'hauria d'aconseguir un cert entusiasme dels votants. I és cert que tot el que ha passat des del 27S, no entusiasma. El resultat va ser clarament insuficient i Madrid no es mou –i, de fet, mostra la seva virulència i pot espantar els que siguin més febles. Però el moviment sobiranista és prou consistent per no témer que perdrà forces.